

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2022-6-001
Karar Sayısı : 22-14/229-100
Karar Tarihi : 24.03.2022

(Ortak Girişim)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Damla YAZ, Merve KIZILYAR, Fatih ARSLAN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - TT Travel Limited Liability Company
Temsilcisi: Av. Abdurrahman SOYOĞLU
Büyükdere Caddesi No:108/1 Kat:7
Esentepe-Şişli/İSTANBUL

- (1) **D. DOSYA KONUSU: TT Travel Limited Liability Company ve FTG Netherlands NV tarafından tam işlevsel bir ortak girişim kurulması işlemi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 05.01.2022 tarih ve 24320 sayı ile intikal eden ve 08.03.2022 tarih ve 26039 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 18.03.2022 tarih ve 2022-6-001/Öİ sayılı Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda; TT Travel Limited Liability Company (TT TRAVEL) ile FTG Netherlands NV (FTG) tarafından tam işlevsel bir ortak girişim kurulması işlemine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) çerçevesinde izin verilmesi talep edilmektedir.
- (5) 2010/4 sayılı Tebliğ 5. maddesinin üçüncü fıkrasında: *“Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir.”* hükmüne yer verilmiştir. Anılan hüküm uyarınca dosya konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi sayılabilmesi için ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel) olarak ortaya çıkması şeklinde iki unsurun birlikte sağlanması gerekmektedir.
- (6) TT TRAVEL ve FTG arasında akdedilen Sözleşme'nin;

(.....)

düzenlenmiştir. Yukarıda yer verilen bilgiler incelendiğinde taraflardan herhangi birinin hazır olmadığı durumda yönetim kurulu kararının alınmasının mümkün olmadığı, yine her iki işlem tarafınca atanacak (.....) üyenin olumlu oyu ile karar alınabileceği görülmektedir. Bu çerçevede OGŞ ve TÜRK YŞ'nin taraflarca ortak kontrol edileceği değerlendirilmektedir.

- (7) Bildirim formunda, OGŞ ve Türk YŞ'nin gündelik faaliyetleriyle ilgilenen kendi

yönetimlerine ve faaliyetlerinin yürütülmesi için yeterli kaynaklara sahip olacağı, doğrudan pazara erişimlerinin olacağı ve ortak girişim sözleşmesi süresiz olduğundan kalıcı olarak faaliyet gösterecekleri belirtilmiştir. Sözleşme'nin 5. maddesine göre; söz konusu OGŞ'ye FTG ve TT TRAVEL'in ilk etapta (.....) tutarında sermaye koyacağı ve ilerleyen süreçte finansal plana uygun olarak ilave finansal destek sağlanacağı belirtilmiştir.

- (8) Bununla beraber Sözleşme'nin 4.3. maddesinde; (.....). Cevabi yazıda yer alan ifadelerle göre bahse konu dağıtım; (.....).
- (9) TT TRAVEL'a verilecek münhasır hak ile OGŞ Otellerinin fiyat politikasına müdahale hakkı tanımayacak, fiyatları kendisi tarafından bağımsız bir şekilde belirlenecektir. Sözleşme'nin 4.3. maddesinde belirtildiği üzere (.....).
- (10) Cevabi yazıda bahse konu sistemin işleyişine ilişkin olarak; (.....) belirtilmiştir. İlaveten, (.....) ifade edilmiştir.
- (11) Ayrıca Sözleşme'de ortak girişim otelleri bakımından TT TRAVEL'a herhangi bir kapasite garantisi verilmediği, başlangıçta otellerin kapasitesinin %(.....)'sinin TT TRAVEL'a satılabileceği yönünde kaba bir tahminde bulunulabilse de bu oranın yıldan yıla değişiklik gösterebileceği, örneğin Ukrayna savaşının ve bu çerçevede Rusya'ya uygulanan yaptırımların sürmesine bağlı olarak TT TRAVEL'ın satın alacağı oda kapasitesi %(.....)'nin çok altına düşebileceği, dolayısıyla TT TRAVEL tarafından kullanılan oda kapasitesinin oranının yıldan yıla değişiklik gösterebileceğinin öngörüldüğü belirtilmiştir.
- (12) Yukarıdaki açıklamalar değerlendirildiğinde OGŞ ile ana teşebbüs konumundaki TT TRAVEL arasında TT TRAVEL'ın tur paketleri için satın alacağı odalar bakımından bir satın alma ilişkisi olacağı görülmektedir. Kılavuz'da, ana şirketlere ortak girişim tarafından kalıcı nitelikte yapılacak satışlar değerlendirilirken bu satışlardan bağımsız olarak ortak girişimin pazarda aktif rol oynamak için gerekli donanımına sahip olup olmadığı ve ortak girişimin ana teşebbüse yapacağı satışların önem arz ettiği belirtilmiştir.¹ Bu kapsamda, ortak girişimin cirosunun %50'den fazlasının üçüncü kişilere yapılan satışlardan elde edildiği durumlarda, ortak girişimin tipik olarak tam işlevsel nitelik taşıdığı sonucuna ulaşılabileceği; bu oran %50'nin altında ise, olaya özgü bir analiz yapılması gerektiği, şayet ortak girişim ana şirketlerine üçüncü kişilere davrandığı şekilde davranacaksa, ortak girişimin tahmini satışlarının en azından %20'sinin üçüncü kişilere yapılacak olmasının tam işlevsellik bakımından yeterli olabileceği ifade edilmiştir. Tarafça yapılan açıklamalarda OGŞ'nin TT TRAVEL'a satışını yapacağı odaların tüm oda kapasitesine oranının %(.....) civarında olacağı, ancak şu aşamada Türkiye'de kaç otelin işletileceğinin bilinmediği ve Ukrayna-Rusya arasındaki mevcut durumun da bu oranı etkileyebileceği belirtilmiş, her halükarda OGŞ ile TT TRAVEL arasındaki satış-dağıtım ilişkisinin piyasa şartlarına göre şekilleneceği ifade edilmiştir. Bu çerçevede, gerek söz konusu açıklamalar gerekse de ortak girişim otelleri ile TT TRAVEL arasındaki ilişkinin otelcilik sektöründeki diğer oteller ile tur operatörleri arasındaki ilişkiden farklı olmayacağı hususu birlikte dikkate alındığında, TT TRAVEL'a yapılacak satışların OGŞ'nin operasyonel bağımsızlığını etkilemeyeceği değerlendirilmektedir. Yine TT TRAVEL'ın OGŞ'nin odalarının satışı bakımından acentelik faaliyeti de yürüteceği belirtilmiştir. Kılavuz'un 83. paragrafındaki "...bir ortak girişimin ana şirketlerinden bir veya daha fazlasının dağıtım ağından ya da satış yerinden yararlanması, ana şirketler ortak girişimin yalnızca temsilcisi şeklinde hareket ettikleri sürece ortak girişimin tam işlevsel sayılmasına

¹ para. 86 vd.

engel değildir.” açıklamasından hareketle bahse konu acentelik ilişkisinin OGŞ'nin bağımsızlığını etkilemeyeceği değerlendirilmektedir.

- (13) Bildirim formunda yer alan bilgiler bir bütün olarak değerlendirildiğinde ortak girişimin piyasada ana teşebbüslerden bağımsız olarak faaliyet göstermek için gerekli günlük faaliyetleriyle ilgilenecek yönetime ve ticari faaliyetlerini uzun vadeli olarak yürütmek için yeterli kaynaklara ve varlıklara sahip olacağı anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, bildirim konu işlem ile kurulacak ortak girişim şirketlerinin tam işlevsel, bağımsız iktisadi varlık niteliğinde olacağı anlaşılmaktadır.
- (14) Bu çerçevede bildirim konu işlem 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemidir. İşlem taraflarının ciroları 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen eşikleri aştığından, işlem izne tabidir.
- (15) İşlem taraflarından TT TRAVEL; üçüncü kişi hizmet sağlayıcılarından otelcilik, taşıma, transfer, rehberlik ve gezinti hizmetleri ile benzeri hizmetleri satın alarak oluşturduğu tur paketlerini doğrudan veya acenteleri aracılığıyla müşterilerine satmaktadır. TT TRAVEL'in paylarının %(.....) KN HOLDING'e aittir. KN HOLDING, iştirakleri TT BALTICS ve TT BEL aracılığıyla Rusya, Letonya, Estonya, Litvanya ve Belarus'taki müşterilerine tur operatörlüğü hizmeti sağlamaktadır. Ayrıca paylarının tamamına sahip olduğu FUN&SUN ile Türkiye'de otelcilik hizmeti sunmaktadır.
- (16) Diğer işlem tarafı FTG; Türkiye'de ve Orta doğu ile Orta Asya ülkeleri başta olmak üzere yabancı ülkelerde otel, alışveriş merkezi, eğlence merkezi ve benzeri turizm kompleksi projeleri geliştirmek üzere faaliyet gösteren bir şirkettir. FTG, Fettah TAMİNCE tarafından kontrol edilmektedir. TAMİNCE'nin kontrolünde bulunan EKOFINE GRUBU, Türkiye'de ve yabancı ülkelerde sahip olduğu ve üçüncü kişilerden kiraladığı otelleri işletmekte ve üçüncü kişi otel sahibi veya kiralayan ile yaptığı otel yönetimi anlaşmalarıyla otel işletimini üstlenmektedir.
- (17) Kurulacak olan OGŞ; Türkiye, Mısır, Birleşik Arap Emirlikleri ve Asya olmak üzere çeşitli bölgelerde otelcilik hizmeti alanında faaliyet gösterecek, Türkiye'de ise bir Türk ortak girişim şirketi kurulacaktır. Söz konusu OGŞ işletilen otellerin genel yönetim, muhasebe ve finans, satış ve pazarlama, tedarik ile bakım dâhil olmak üzere *outsourcing* hizmetlerin sunumunda; üçüncü kişilerden kiralanan otellerin işletilmesi ve otellere ilişkin otel yönetim hizmetlerinin sunulmasında ve tarafların anlaşması halinde yeni otellerin satın alımında faaliyet gösterecektir.
- (18) Oteller, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından "Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik" uyarınca, yıldız sayılarına göre sınıflandırılmaktadır. Otelcilik hizmetleri alanındaki Kurul kararlarında ilgili ürün pazarı yıldız sınıflandırmasına gidilmeden "*otelcilik hizmetleri pazarı*" olarak geniş bir çerçevede ele alındığı gibi, otellerin yıldız sayılarına göre daha dar kapsamlı olacak şekilde "*4 ve 5 yıldızlı otelcilik hizmetleri*", "*4 yıldızlı otelcilik hizmetleri pazarı*" ve "*5 yıldızlı otelcilik hizmetleri pazarı*" olarak ayrı ayrı tanımlandığı da görülmektedir. Otellerin sınıflandırılmasında kullanılan bir diğer ayırım ise "*turizm işletme belgeli oteller*" ve "*belediye belgeli oteller*" ayırımıdır.
- (19) İşlem taraflarından FTG'nin bünyesinde, Antalya ve Muğla illerinde beş³ adet "*5 yıldızlı otel*", bir⁴ adet "*4 yıldızlı otel*" bulunmaktadır. Bununla birlikte, ana teşebbüslerden

² 07.11.2019 tarihli, 19-38/586-252 sayılı karar.

³ Bildirim formunda Turizm İşletme Belgeli otel olarak verilen Rixos Premium Belek 5 yıldızlı otel kategorisinde değerlendirilmiştir. Zira internet sayfasında 5 yıldızlı otel olarak belirtilmiştir.

⁴ Bildirim formunda Turizm İşletme Belgeli otel olarak verilen The Land of Legends Kingdom Hotel 4 yıldızlı otel kategorisinde değerlendirilmiştir. Zira internet sayfasında 4 yıldızlı otel olarak belirtilmiştir.

FTG'nin iki otelinin ve TT TRAVEL'in üç otelinin "*Belediye Belgeli*" olduğu ve yıldız sınıflandırmasına tabi olmadığı bilgisi edinilmiştir. Bu çerçevede ana teşebbüslerin faaliyetlerinin en geniş kapsamda "*otelicilik hizmetleri pazarı*", daha dar kapsamda ise "*belediye belgeli otellerin işletilmesi hizmetleri pazarı*" pazarlarında yatay olarak örtüştüğü görülmektedir.

- (20) Öte yandan, otelicilik hizmetleri pazarında ulaşım maliyetinin ve süresinin önemi ve tüketici tercihlerinin coğrafi alana duyarlı olmasından ötürü ilgili coğrafi pazar bölge ve il bazında da ele alınabilmektedir. Bu doğrultuda her ne kadar OGŞ'nin faaliyetleri için coğrafi sınır belirlenmemiş olsa da OGŞ faaliyetlerini yürütmek üzere Antalya'da tüm payları OGŞ'ye ait bir Türk YŞ kurulmasının planlandığı, aynı zamanda Ekofine Otelleri'nin önemli kısmının Muğla ve Antalya ilinde olduğu ve FUN&SUN'a ait otellerin de Antalya ilinde bulunduğu da göz önüne alındığında "*Antalya ve Muğla illeri*" ile en geniş anlamda "*Türkiye*" ve en dar anlamda ise "*Antalya İli*"nin etkilenen coğrafi pazar olarak belirlenebileceği değerlendirilmektedir.
- (21) Bilfirim formunda, ana teşebbüsler ve OGŞ arasında yatay örtüşmenin yaşanacağı otelicilik hizmetleri pazarında ana teşebbüslerin pazar paylarının toplamının (.....)'yi geçmeyeceği; daha dar olarak belediye belgeli otellerin işletilmesi pazarında ise (.....)'ü geçmeyeceği belirtilmektedir. Bahse konu pazarlarda Ramada, Hilton, Dedeman, Radisson Blue gibi birçok güçlü rakip yer almaktadır. Sözü edilen pazarların oldukça rekabetçi yapıda olduğu ve en dar pazar tanımında bile tarafların pazar payları toplamının (.....)'ün altında kaldığı göz önüne alındığında işlemin rekabetçi endişeye yol açmayacağı değerlendirilmektedir.
- (22) Yine tarafların faaliyet alanlarına bakıldığında TT TRAVEL'in tur operatörlüğü hizmetleri verdiği, OGŞ'nin ise otelicilik hizmeti vereceği görülmektedir. Dolayısıyla tarafların faaliyetleri arasında "*tur operatörlüğü hizmetleri pazarı*"nda dikey örtüşme oluşacağı değerlendirilmektedir. Bununla beraber tarafın tur operatörlüğü hizmetlerini Antalya ve Muğla illerine gelen turistlere sağladığı göz önüne alındığında coğrafi pazarın en geniş tanımıyla "*Türkiye*", en dar tanımıyla ise "*Antalya İli*" ve "*Muğla İli*" olarak belirlenebileceği değerlendirilmektedir.
- (23) Dikey örtüşmenin yaşandığı tur operatörlüğü hizmetleri pazarında TT TRAVEL'in 2021 yılı Ocak-Eylül dönemi itibariyle pazar payının Antalya ili bakımından %(.....), Muğla ili bakımından %(.....) ve en geniş tanımıyla Türkiye geneli bakımından ise %(.....) olduğu ifade edilmiştir. Tur operatörlüğü hizmetleri pazarında Anex Tour, Pegas Touristic, Coral Travel gibi güçlü rakiplerin bulunduğu bilinmektedir. Sözü edilen pazarın oldukça rekabetçi yapıda olduğu ve en dar pazar tanımında bile tarafın pazar payının (.....) geçmediği göz önüne alındığında işlemin pazarda kapama riski doğurma ihtimalinin bulunmadığı değerlendirilmektedir.
- (24) Sonuç olarak, yukarıda yer verilen bilgi ve değerlendirmeler çerçevesinde, bildirim konu işlem ile herhangi bir pazarda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (25) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.